MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2019. szeptember 26.[1]

C-785/18. sz. ügy

GAEC Jeanningros
kontra
Institut national de l'origine et de la qualité (INAO),
Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,
Ministre de l'Économie et des Finances,
a következő részvételével:
Comité interprofessionnel de gestion du Comté

(a Conseil d'État [államtanács, Franciaország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Mezőgazdaság – A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi jelzésének és eredetmegjelölésének oltalma – Egy termék termékleírásának módosítása – Nem kisebb jelentőségű módosítás – Kisebb jelentőségű módosítás – A nemzeti bíróságok előtt megtámadott kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem – Bizottsági határozat meghozatala esetén a jogorvoslati kérelmet elutasító nemzeti ítélkezési gyakorlat– »Comté« oltalom alatt álló eredetmegjelölés"

1. Az 1151/2012/EU rendelet[2] értelmében az oltalom alatt álló eredetmegjelöléseknek (a továbbiakban: OEM) meg kell felelniük a termékleírásban rögzítetteknek, amely magában foglalja az elnevezést, a termék leírását, az előállítás módját, a földrajzi terület körülhatárolását és egyéb releváns adatokat.

2. Ezek a termékleírások összetett – az OEM eredeti bejegyzése során megkövetelthez hasonló – közigazgatási eljárások útján módosíthatóak, amelyekben mind a nemzeti hatóságok, mint a Bizottság részt vesznek. A módosítások rendjét egy felhatalmazáson alapuló rendelet[3] és egy végrehajtási[4] rendelet szabályozza, és az a módosítások jelentőségétől függően kisebb eltéréseket mutat.

3. A Conseil d'État (államtanács, Franciaország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés azon nemzeti bíróságok szerepének tisztázására ad lehetőséget a Bíróság számára, amelyek a nemzeti hatóságok döntéseinek érvényességét hivatottak felülvizsgálni ezekben az eljárásokban.

1 Eredeti nyelv: spanyol.

2 A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 343., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 55., 27. o.).

3 Az 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek uniós szimbólumainak létrehozása tekintetében, valamint a származásra vonatkozó bizonyos szabályok, bizonyos eljárási szabályok és bizonyos kiegészítő átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2013. december 18-i 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2014. L 179., 17. o.).

4 A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2014. június 13-i 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2014. L 179., 36. o.; helyesbítés: HL 2015. L 39., 23. o.).

4. Egészen pontosan azt kell tisztázni, hogy amennyiben a Bizottság elfogadott egy olyan kérelmet, amely valamely OEM valamely tagállam hatóságai által jóváhagyott termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására irányul, e tagállam nemzeti bíróságai kötelesek-e döntést hozni azokban az előttük folyamatban lévő eljárásokban, amelyek az e módosítást lehetővé tévő nemzeti határozatokkal szemben indultak.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. 1151/2012 rendelet

5. A 7. cikk értelmében:

„(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésnek vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzésnek meg kell felelnie a legalább a következőket tartalmazó termékleírásnak:

a) az eredetmegjelölésként vagy földrajzi jelzésként oltalomban részesítendő elnevezés;

b) a termék leírása, beleértve – adott esetben – a nyersanyagokat, valamint a termék főbb fizikai, kémiai, mikrobiológiai vagy érzékszervi jellemzőit;

c) a földrajzi terület meghatározása és – adott esetben – az 5. cikk (3) bekezdésében szereplő követelmények teljesülését igazoló adatok;

d) annak igazolása, hogy a termék az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdésében említett földrajzi területről származik;

e) a termék előállítási módjának, valamint – adott esetben – az autentikus és egységes helyi előállítási módszereknek a leírása, valamint a csomagolásra vonatkozó adatok feltüntetése […],

f) az alábbiakat tanúsító adatok:

   i. a termék minősége vagy jellemzői és a földrajzi környezet közötti, az 5. cikk (1) bekezdésében említett kapcsolat; vagy

   ii. az adott esettől függően a termék valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője és földrajzi eredete közötti, az 5. cikk (2) bekezdésében említett kapcsolat;

[…]

h) az érintett termékre vonatkozó bármilyen egyedi címkézési előírás.

[…]”

6. A 49. cikk (4) bekezdésének második albekezdése előírja:

„A tagállam gondoskodik a kedvező határozat közzétételéről, továbbá arról, hogy minden olyan természetes vagy jogi személy, akinek ahhoz jogos érdeke fűződik, jogorvoslati lehetőséggel élhessen.”

7. Az 53. cikk a következőképpen szól:

„(1) Bármely, jogos érdekkel rendelkező csoportosulás kérelmezheti a termékleírás módosításának jóváhagyását.

A kérelemben ismertetni és indokolni kell a kért módosításokat.

(2) Ha a módosítás a termékleírás egy vagy több ponton történő, nem kisebb jelentőségű módosítását vonja maga után, a módosítási kérelmet a 49–52. cikkben meghatározott eljárás alapján kell elbírálni.

Amennyiben azonban a javasolt módosítások kisebb jelentőségűek, a Bizottság dönt a kérelem jóváhagyásáról vagy elutasításáról. Olyan módosítások jóváhagyása esetén, amelyek szükségessé teszik az 50. cikk (2) bekezdésében említett dokumentumok módosítását, a Bizottság e dokumentumokat közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

A II. címben leírt minőségrendszer esetében egy módosítás akkor tekinthető kisebb jelentőségűnek, ha az:

a) nem érinti a termék alapvető jellemzőit;

b) nem módosítja a 7. cikk (1) bekezdése f) pontjának i. vagy ii. alpontjában említett kapcsolatot;

c) nem módosítja a termék elnevezését vagy az elnevezés egy részét;

d) nem érintheti a meghatározott földrajzi területet;

e) nem növeli a termékre vagy a termék nyersanyagaira vonatkozó kereskedelmi korlátozásokat.

[…]”

2. A 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet

8. A 6. cikk (2) bekezdése („A termékleírás módosítása”) így szól:

„Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekre és oltalom alatt álló földrajzi jelzésekre vonatkozó termékleírások kisebb jelentőségű módosítása iránti kérelmeket annak a tagállamnak az illetékes hatóságához kell benyújtani, amelyhez az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés földrajzi területe kapcsolódik. […]

A kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem csak az [1151/2012] rendelet 53. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kisebb jelentőségű módosításokat javasolhat. Le kell írnia ezeket a kisebb jelentőségű módosításokat, össze kell foglalnia a módosítások szükségességének indokait és be kell mutatnia, hogy a javasolt módosítások az 1151/2012 rendelet 53. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kisebb jelentőségű módosításoknak minősülnek. A leírásnak minden egyes módosítás esetében össze kell hasonlítania az eredeti termékleírást és – adott esetben – az eredeti egységes dokumentumot a javasolt módosított verzióval. A kérelemnek minden egyes módosításra kiterjedőnek és önmagában elegendőnek kell lennie, és a termékleírás és adott esetben az egységes dokumentum valamennyi módosítását tartalmaznia kell.

Az 1151/2012 rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett kisebb jelentőségű módosításokat elfogadottnak kell tekinteni, amennyiben a Bizottság nem értesíti a kérelmezőt ennek az ellenkezőjéről a kérelem kézhezvételét követő három hónapon belül.

Az olyan kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem, amely nem felel meg e bekezdés második albekezdésének, nem elfogadható. Az ilyen kérelmekre az e bekezdés harmadik albekezdésében említett hallgatólagos jóváhagyás nem alkalmazható. Amennyiben a kérelem nem elfogadható, arról a Bizottság a kérelem kézhezvételét követő három hónapon belül értesíti a kérelmezőt.

A Bizottság nyilvánosságra hozza a termékleírás jóváhagyott kisebb jelentőségű módosítását, amely nem teszi szükségessé az 1151/2012 rendelet 50. cikkének (2) bekezdésében említett elemek módosítását.”

3. A 668/2014/EU végrehajtási rendelet

9. A 10. cikk („A termékleírás módosítására vonatkozó eljárási követelmények”) így szól:

„(1) Az oltalom alatt álló eredetmegjelölésekhez és az oltalom alatt álló földrajzi jelzésekhez kapcsolódó termékleírás nem kisebb jelentőségű módosításának jóváhagyása iránti kérelmeket az V. mellékletben található formanyomtatvánnyal összhangban kell elkészíteni. A kérelmeket az 1151/2012 rendelet 8. cikkében foglalt követelményeknek megfelelően kell kitölteni. A módosított egységes dokumentumot az e rendelet I. mellékletében szereplő formanyomtatvány alapján kell elkészíteni. A termékleírás közzétételére vonatkozó, a módosított egységes dokumentumban szereplő hivatkozás a javasolt termékleírás aktualizált változatára utal.

[…]

(2) Az 1151/2012 rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett, kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyására irányuló kérelmeket az e rendelet VII. mellékletében található formanyomtatvánnyal összhangban kell elkészíteni.

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések vagy az oltalom alatt álló földrajzi jelzések kisebb jelentőségű módosításának jóváhagyása iránti kérelmeket az I. mellékletben található formanyomtatvánnyal összhangban elkészített és – módosítás esetén – aktualizált, egységes dokumentumnak kell kísérnie. A termékleírás közzétételére vonatkozó, a módosított egységes dokumentumban szereplő hivatkozás a javasolt termékleírás aktualizált változatára utal.

Az Unióból származó kérelmek esetében a tagállamok arra vonatkozó nyilatkozatot mellékelnek, hogy véleményük szerint a kérelem eleget tesz az 1151/2012 rendeletben foglalt feltételeknek és az annak alapján elfogadott rendelkezéseknek, valamint megadják az aktualizált termékleírás közzétételére vonatkozó hivatkozást. […] A(z) 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének ötödik albekezdésében említett esetekben a kisebb jelentőségű módosításra irányuló kérelmek a tagállamokból származó kérelmek esetében tartalmazzák az aktualizált termékleírás közzétételére vonatkozó hivatkozást, a harmadik országból származó kérelmek esetében pedig az aktualizált termékleírást.

[…]”

B. A nemzeti jog. A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, valamint a gazdasági és pénzügyi miniszter 2017. szeptember 8-i rendelete a „Comté” OEM termékleírásának módosításáról[5]

10. Az 1. cikk rögzíti:

„Az Európai Bizottság részére történő továbbítás céljából jóváhagyásra kerül a »Comté« oltalom alatt álló eredetmegjelölés termékleírásának a Országos eredet- és minőségvizsgáló intézet tejipari, élelmiszeripari és erdészeti elnevezések nemzeti bizottsága állandó bizottságának javaslata szerinti módosítása.”

11. A 2. cikk értelmében:

„Ez a rendelet attól az időponttól alkalmazandó, amikor az Európai Bizottság jóváhagyja a »Comté« oltalom alatt álló eredetmegjelölés termékleírásának módosítását.

A módosítások Európai Bizottság általi jóváhagyásának napja a *Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Hivatalos Értesítőjében* közzétételre kerül, szükség esetén a termékleírás jóváhagyott változatával együtt.”

II. Az alapeljárásbeli jogvita és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12. 2017. november 16-án a Groupement agricole d’exploitation en commun (GAEC) Jeanningros megtámadta a Conseil d’État (államtanács) előtt a 2017. szeptember 8-i rendeletet, kérve a módosított termékleírás fejőrobotokat tiltó 5.1.18. pontjának hatályon kívül helyezését.

13. A Bizottság 2018. június 1-jén közzétett határozatával az 1151/2012 rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdése alapján jóváhagyta a „Comté” OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítása iránti kérelmet,[6] figyelemmel a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésére.

14. A Conseil d’État (államtanács) azt a kérdést teszi fel, hogy kell-e érdemi döntést hoznia a 2017. szeptember 8-i határozattal szemben még folyamatban lévő jogorvoslati eljárásban, vagy, éppen ellenkezőleg, meg kell szüntetnie azt, ahogyan tette ezt egyéb ügyekben.[7]

15. A kérdést előterjesztő bíróság által ez idáig képviselt álláspont az volt, hogy amennyiben olyan határozat vitatásáról van szó, amellyel a francia kormány egy OEM bejegyzésére irányuló kérelmet továbbít a Bizottság részére a jóváhagyott termékleírással együtt, és a határozathozatal időpontjában a Bizottság már bejegyezte ezt az elnevezést,[8] úgy a vitatás okafogyottá válik.

16. Ezen ítélkezési gyakorlat alapján a Conseil d’État (államtanács) nem vizsgálja a Bizottság által bejegyzett termékleírás jogszerűségét, még akkor sem, ha, mint jelen esetben, az alapul szolgáló nemzeti határozatot vitatják. Ugyanez történik a kisebb jelentőségű módosítások esetében.

5 Arrêté du 8 septembre 2017 du ministre de l’Agriculture et de l’Alimentation et du ministre de l’Économie et des Finances relatif à la modification du cahier des charges et de l’appellation d’origine protégée „Comté” (JORF n.º 217, 2017. szeptember 16., a továbbiakban: 2017. szeptember 8-i rendelet).

6 A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdése szerinti kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyása iránti kérelem közzététele (HL 2018. L 187., 7. o.).

7 Conseil d’Etat, „Syndicat de défense et de promotion des fabricants et affineurs du Morbier”, 2003. november 5., req. n.º 0230438.

8 Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartását az 1151/2012 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése írja elő. A nyilvántartás az alábbi linken érhető el: http://ec.europa.eu/agriculture/quality/door/list.html.

17. A kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést veti fel, hogy ez az eljárás összhangban van-e az uniós joggal, vagy, éppen ellenkezőleg, tekintettel arra, hogy a megtámadott nemzeti aktus esetleges hatályon kívül helyezése hátrányosan érintheti a Bizottság általi bejegyzés érvényességét, állást kell foglalni ezen aktus (a nemzeti határozat) jogszerűségéről.

18. A Conseil d'État (államtanács, Franciaország) kétségei az alábbi előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztéséhez vezettek:

„Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkével összefüggésben úgy kell-e értelmezni a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet 53. cikkét, az 1151/2012 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, az [oltalom alatt álló] földrajzi jelzések [és a hagyományos különleges termékek] uniós szimbólumainak létrehozása tekintetében, valamint a származásra [vonatkozó bizonyos szabályok], bizonyos eljárási szabályok és bizonyos kiegészítő átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2013. december 18-i 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6. cikkét, valamint a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló 1151/2012 európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2014. június 13-i 668/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 10. cikkét, hogy abban a különleges esetben, ha az Európai Bizottság helyt ad valamely tagállam nemzeti hatóságainak a valamely elnevezés termékleírásának módosítására és az oltalom alatt álló eredetmegjelölés bejegyzésére irányuló kérelmének, miközben e kérelemmel szemben még eljárás van folyamatban e tagállam nemzeti bíróságai előtt, az utóbbiak határozhatnak úgy, hogy már nem szükséges az előttük folyamatban lévő jogvitáról határozni, vagy – azon hatásokra figyelemmel, amelyeket a megtámadott aktus esetleges hatályon kívül helyezése gyakorol az Európai Bizottság általi bejegyzés érvényességére – kötelesek a nemzeti hatóságok ezen aktusának jogszerűségéről határozni?"

19. A jelen eljárás során a német kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket. A Bíróság úgy határozott, hogy a szóbeli szakasz lefolytatása nélkül hozza meg döntését.

III. Elemzés

20. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolásához célszerűnek tűnik elemzés alá vetni előbb egyrészt az OEM-ek termékleírásainak módosításaihoz szükséges közigazgatási eljárások rendszerét, másrészt ezek bírósági felülvizsgálatának módjait.

A. Az OEM-ek termékleírásainak módosításához szükséges eljárások

21. Egy OEM termékleírásának módosítására, a bejegyzéséhez hasonlóan, összetett közigazgatási eljárás útján kerülhet sor, amelyben részt vesznek a tagállam illetékes hatóságai és a Bizottság is. Az 1151/2012 rendelet (58) preambulumbekezdése kiemeli ezt a körülményt.[9]

22. Az 1151/2012 rendelet 53. cikkének (2) bekezdése a módosítások két típusát különbözteti meg: a „nem kisebb jelentőségű" és a kisebb jelentőségű módosításokat.

9 „Annak érdekében, hogy az eredetmegjelölések, földrajzi jelzések és hagyományos különleges termékek bejegyzett elnevezései megfeleljenek az e rendeletben megállapított feltételeknek, célszerű, hogy az érintett tagállam nemzeti hatóságai megvizsgálják a kérelmeket a nemzeti felszólalási eljárást is magában foglaló minimális közös rendelkezések betartásával. Ezt követően a Bizottságnak is meg kell vizsgálnia a kérelmeket, hogy meggyőződjön egyrészt arról, hogy nem tartalmaznak nyilvánvaló hibákat, másrészt pedig arról, hogy mind az uniós jogot, mind a kérelmet benyújtó tagállamon kívüli felek érdekeit kellő mértékben figyelembe vették."

23. Nem kisebb jelentőségű módosítások:

– amelyek érintik a termék alapvető jellemzőit;

– amelyek módosítják a termék minősége vagy jellemzői és a földrajzi környezet közötti kapcsolatot; vagy a termék valamely tulajdonsága, hírneve vagy más jellemzője és földrajzi eredete közötti kapcsolatot (az 1151/2012 rendelet 7. cikke (1) bekezdése f) pontjának i. és ii. alpontja);

– amelyek módosítják a termék elnevezését vagy az elnevezés egy részét;

– amelyek érintik a meghatározott földrajzi területet; vagy

– amelyek növelik a termékre vagy a termék nyersanyagaira vonatkozó kereskedelmi korlátozásokat.

24. Kisebb jelentőségű módosításoknak azok minősülnek, amelyeket az 1151/2012 rendelet 53. cikke (2) bekezdésének második albekezdése nem minősít „nem kisebb jelentőségűnek”.

25. Ezzel párhuzamosan az 1151/2012 rendelet 53. cikkének (2) bekezdése kétféle eljárást rögzít a termékleírások módosítása tekintetében. A nem kisebb jelentőségű módosítások esetében a 49–52. cikkre utal (azaz az OEM bejegyzéséhez alkalmazandó eljárásra), míg a kisebb jelentőségű módosítások tekintetében egy egyszerűsített eljárást hoz létre.

1. A valamely OEM termékleírásának nem kisebb jelentőségű módosítására irányuló (rendes) eljárás

26. A termékleírás nem kisebb jelentőségű módosítására tehát az OEM bejegyzésére vonatkozó eljárás irányadó.[10] Ennek első szakasza az OEM bejegyzésére irányuló kérelemmel kezdődik (az 1151/2012 rendelet 49. cikkének (2) bekezdése), amelyet a termelők egy csoportosulása nyújt be annak a tagállamnak a hatóságaihoz, amelynek földrajzi területén az előállítási terület található.

27. Ezeknek a hatóságoknak a megfelelő eszközökkel meg kell vizsgálniuk a kérelmet annak megállapítása érdekében, hogy az megalapozott-e, és megfelel-e az idézett rendeletben rögzített lényeges feltételeknek. Biztosítani kell a kérelem megfelelő közzétételét és egy észszerű határidőt, amelyen belül minden, jogos érdekkel rendelkező és a tagállam területén székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy felszólalással élhet a kérelemmel szemben.[11]

28. A nemzeti hatóságok értékelik a beérkezett felszólalási nyilatkozatokat, és döntenek arról, hogy a kérelem teljesíti-e az 1151/2012 rendelet követelményeit. Pozitív elbírálás esetén határozatot hoznak, és biztosítaniuk kell a kedvező határozat alapjául szolgáló termékleírás közzétételét és elektronikus elérhetőségét.

29. Ebben a szakaszban válik különösen relevánssá az 1151/2012 rendelet 49. cikkének (4) bekezdése, amely szerint „a tagállam gondoskodik a kedvező határozat közzétételéről, továbbá arról, hogy minden olyan természetes vagy jogi személy, akinek ahhoz jogos érdeke fűződik, jogorvoslati lehetőséggel élhessen”.

10 A 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 7. cikke ezt a rendes eljárást kiterjeszti az OEM bejegyzésének törlésére is, ha nem biztosított a termékleírásban rögzítettek teljesülése, vagy ha egy terméket legalább hét éven keresztül nem forgalmaznak az OEM alatt.

11 Az 1151/2012/EU rendelet 49. cikkének (3) bekezdése.

30. Ha az illetékes nemzeti hatóság határozata kedvező, akkor a nemzeti szakasz a határozatnak a Bizottság részére történő továbbításával fejeződik be, amelyet a beérkezett elfogadható felszólalásokról is tájékoztatnak. [12]

31. Az eljárás uniós szakasza – amelyet a Bizottság folytat le a nemzeti határozat kézhezvételét követően – annak vizsgálatával veszi kezdetét, hogy a kérelem megalapozott-e és teljesíti-e az OEM-ek számára előírt feltételeket. Amennyiben a Bizottság e vizsgálat eredményeként (amely nem tarthat tovább hat hónapnál) a kérelem elfogadása mellett dönt, [13] az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzéteszi az egységes dokumentumot és a termékleírás közzétételére való hivatkozást. [14]

32. Az 1151/2012 rendelet 51. cikke az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő közzététel révén biztosítja, hogy bármely tagállam vagy harmadik ország hatósága, valamint bármely olyan, harmadik országban székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, amelynek ahhoz jogos érdeke fűződik, felszólalást nyújthat be. [15] A Bizottság haladéktalanul továbbítja a felszólalást a kérelmet benyújtó tagállam hatóságához, [16] és a felszólalást megerősítését követően hivatalos eljárást indít. [17]

33. Ha nem kap felszólalásról szóló értesítést (vagy indokolással ellátott, elfogadható felszólalási nyilatkozatot), a Bizottság – az 1151/2012 rendelet 57. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárás alkalmazása nélkül – bejegyzi a termékleírás nem kisebb jelentőségű módosítását.

34. A Bizottság ugyanígy jár el, amennyiben valamely indokolással ellátott felszólalási nyilatkozat elfogadását követően az 1151/2012 rendelet 51. cikkének (3) bekezdése szerinti konzultációk megállapodáshoz vezettek. Ha nem sikerül megállapodásra jutni, a Bizottság az 1151/2012 rendelet 57. cikkének (2) bekezdése szerinti vizsgálati eljárásnak megfelelően [18] végrehajtási jogi aktusokat fogad el az OEM bejegyzése vagy a termékleírás nem kisebb jelentőségű módosítása céljából.

35. Valamely OEM nem kisebb jelentőségű módosításának jogi aktusai és az elutasításról szóló döntések minden esetben közzétételre kerülnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*. [19]

2. A valamely OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására vonatkozó (egyszerűsített) eljárás

36. Az 1151/2012 rendelet ezt az egyszerűsített eljárást nagyon szűkszavúan szabályozta. Az 53. cikk (2) bekezdésének második albekezdése annak előírására szorítkozott, hogy „amennyiben azonban a javasolt módosítások kisebb jelentőségűek, a Bizottság dönt a kérelem jóváhagyásáról vagy elutasításáról”. Hozzátette, hogy az OEM egységes dokumentumának vagy termékleírásának módosítását – annak jóváhagyása esetén – a Bizottság közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

12 Azaz az olyan természetes vagy jogi személyektől érkezett elfogadható felszólalásokról, akik vagy amelyek legalább öt évig folyamatosan jogszerűen forgalmazták a szóban forgó termékeket és használták az érintett elnevezéseket (az 1151/2012/EU rendelet 49. cikkének (4) bekezdése).

13 Ha a Bizottság elutasítja a kérelmet, mert az nem teljesíti a feltételeket, végrehajtási jogi aktust fogad el a kérelem elutasítása céljából (az 1151/2012/EU rendelet 52. cikkének (1) bekezdése).

14 Az 1151/2012/EU rendelet 50. cikkének (1) és (2) bekezdése.

15 Ennek az értesítésnek minden esetben tartalmaznia kell egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a kérelem sértheti a rendeletnek a termékleírás nem kisebb jelentőségű módosítására vonatkozó feltételeit.

16 Az 1151/2012/EU rendelet 51. cikkének (1) bekezdése.

17 A felszólalásról szóló értesítést két hónapon belül követnie kell egy indokolással ellátott felszólalási nyilatkozatnak, amelynek elfogadhatóságát a Bizottság vizsgálja meg. Amennyiben elfogadhatónak találja, a Bizottság felhívja a felszólalást benyújtó hatóságot vagy személyt és a kérelmet benyújtó nemzeti hatóságot a szükséges konzultációk lefolytatására egy észszerű, legfeljebb három hónapos határidő megszabásával.

18 Az 1151/2012/EU rendelet 52. cikkének (2) és (3) bekezdése.

19 Az 1151/2012/EU rendelet 52. cikkének (4) bekezdése.

37. Ezt az egyszerűsített eljárást a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében szabályozta részletesen, a rendes eljáráshoz közelítő formában. Ennek értelmében a kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelmeket i. annak a tagállamnak a hatóságaihoz kell benyújtani, amelyhez az elnevezés földrajzi területe tartozik; ii. le kell írni benne a módosításokat, kifejtve, hogy miért minősülnek kisebb jelentőségűnek, és össze kell hasonlítani őket az eredeti szöveggel; továbbá iii. a rendes eljárással szemben ezek esetében nem rendelkeznek nemzeti felszólalási eljárásról. [20]

38. Végül a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének első albekezdése rögzíti, hogy amennyiben a tagállam úgy ítéli meg, hogy teljesülnek az 1151/2012 rendelet, valamint az annak alapján elfogadott rendelkezések követelményei, az OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítása iránti kérelmet tartalmazó dokumentációt nyújt be a Bizottsághoz.

39. Ennek az eljárásnak az „uniós" szakasza is egyszerűsített. Nincsen felszólalási eljárás ezen a szinten, és a Bizottság rendelkezik hatáskörrel a döntésre, amely lehet kifejezett vagy hallgatólagos (a kisebb jelentőségű módosítást jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a Bizottság a kérelem kézhezvételétől számított három hónapos határidőn belül nem értesíti ennek ellenkezőjéről a kérelmezőt). [21] Ha a Bizottság nem tartja elfogadhatónak a kérelmet, erről a kérelmezőt a kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül értesítenie kell. Ha a Bizottság jóváhagyja az OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítását, gondoskodnia kell annak közzétételéről.

B. A valamely OEM termékleírásának módosítására irányuló eljárásban hozott határozatok bírósági felülvizsgálata

40. Mint kifejtettem, mind a rendes, mind az egyszerűsített eljárás összetett közigazgatási eljárás, amelyben egymást követően vesznek részt a nemzeti hatóságok és a Bizottság.

41. Az ilyen összetett eljárásokat az uniós jog kazuisztikusan szabályozza, [22] és a jogelmélet azokat az általuk felvetett számos jogi kérdés miatt széleskörűen vizsgálta. [23]

42. Az ezen eljárásokban hozott határozatok bírósági felülvizsgálatának témáját a Bíróság szintén kazuisztikusan és nem teljeskörűen vizsgálta, [24] noha az utóbbi időben az uniós bankjog területén számos ügy járult hozzá az ítélkezési gyakorlatának körvonalazásához. [25]

20 Ugyanakkor, amennyiben a kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem nem attól a csoportosulástól származik, amely a termékleírásban szereplő elnevezés(ek) bejegyzése iránti kérelmet benyújtotta, a tagállam lehetővé teszi ennek a csoportosulásnak (amennyiben az még létezik), hogy észrevételeket tegyen.

21 Ugyanakkor a hallgatólagos jóváhagyás nem alkalmazható azokra a kisebb jelentőségű módosításokra, amelyek nem felelnek meg a 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében foglaltaknak.

22 Az uniós közigazgatási eljárások kodifikációjára vonatkozó ambiciózus jogelméleti javaslatnak tekinthető a Mir, O., Hofmann, H. C. H., Schneider, J.-P., Ziller, J. és társai (szerk.), Código ReNEUAL de procedimiento administrativo de la Unión Europea, INAP, Madrid, 2015. A ReNEUAL Kódex I-4. cikkének (4) bekezdése olyan közigazgatási eljárásként határozza meg az „összetett eljárást", amelyben az uniós hatóságoknak és a tagállami hatóságoknak vagy különböző tagállamok hatóságainak eltérő, de egymással összefüggő feladatokat kell ellátniuk. Szintén összetett eljárásnak tekintendő két, közvetlenül kapcsolódó közigazgatási eljárás kombinációja.

23 Alonso de León, S., *Composite administratives procedures in the European Union*, Iustel, Madrid, 2017; Eliantonio, M., „Judicial Review in an Integrated Administration: the Case of »Composite Procedures«", *Review of European Administrative Law*, 2014. évi 2. szám, 65–102. o.; Della Cananea, G., „I procedimenti amministrativi composti dell'Unione europea", In. Bignami, F. és Cassese, S. (dirs.), *Il procedimento amministrativo nel diritto europeo*, Milano, Giuffrè, 2004; Mastrodonato, G., *I procedimenti amministrativi composti nel diritto comunitario*, Bari, Cacucci, 2007; Hofmann, H. C. H., „Composite decision-making procedures in EU administrative law", In. Hofmann, H. C. H. és Türk, A., *Legal Challenges in EU Administrative Law. Towards an Integrated Administration*, Edward Elgar, Cheltenham, 2009, 136. o.

24 Brito Bastos, F., „Derivative illegality in European composite administrative procedures", *Common Market Law Review*, 2018. évi 1. sz., 101–134. o.

25 2018. december 19-i Berlusconi és Fininvest ítélet (C-219/17, a továbbiakban: Berlusconi és Fininvest ítélet, EU:C:2018:1023). Az Iccrea Banca ügyben, amelyre vonatkozóan 2019. július 9-én ismertettem indítványomat, az eljárás még folyamatban van (C-414/18, EU:C:2019:574).

43. A Berlusconi és Fininvest ügyre vonatkozó indítványomban elemeztem a Bíróságnak az Európai Unió összetett közigazgatási eljárásaira vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, és azokat aszerint különböztettem meg, hogy a döntéshozatal a nemzeti hatóságok vagy az uniós intézmények jogkörébe tartozik. [26]

44. A Bíróság a Berlusconi és Fininvest ítéletben kimondta, hogy az EUMSZ 263. cikkel ellentétes, hogy a nemzeti bíróságok vizsgálják az illetékes nemzeti hatóságok által a hitelintézetekben való befolyásoló részesedés szerzésének vagy növelésének engedélyezését szabályozó összetett közigazgatási eljárás keretében hozott eljárást megindító, vizsgálati és nem kötelező erejű javaslatokat tartalmazó jogi aktusok jogszerűségét. Ez a megállapítás két feltevésen alapult:

– Amikor a nemzeti hatóságok által hozott aktusok egy szakaszát képezik azon eljárásnak, amelyben az uniós intézmény egyedül gyakorolja végleges döntéshozatali jogkörét, anélkül, hogy kötve lenne a nemzeti hatóságok által kibocsátott előkészítő aktusokhoz vagy javaslatokhoz, akkor uniós aktusokkal állunk szemben. [27]

– Amikor az uniós jog valamely uniós intézménynek biztosít kizárólagos döntéshozatali jogkört, akkor az uniós bíróság feladata, hogy az EUMSZ 263. cikken alapuló kizárólagos hatásköre címén elbírálja a szóban forgó uniós intézmény által hozott végleges határozat jogszerűségét. Az érintettek hatékony bírói jogvédelmének biztosítása érdekében kizárólag az uniós bíróságra tartozik, hogy megvizsgálja a nemzeti hatóságok által kibocsátott előkészítő aktusok vagy javaslatok esetleges hibáit, amelyek érinthetik a végleges határozat érvényességét. [28]

45. Amint az említett ügyre vonatkozó indítványomban kifejtettem, [29] azokban az összetett közigazgatási eljárásokban, amelyekben nemzeti és uniós hatóságok is részt vesznek, a végső döntéshozatali jogkör gyakorlása a döntő a tekintetben, hogy a bírósági felülvizsgálatot az uniós bíróság vagy a nemzeti bíróságok gyakorolják-e. Ha a döntéshozatal uniós intézmény jogkörébe tartozik, az EUMSZ 263. cikk értelmében a bírósági felülvizsgálat az uniós bíróság feladata. Ha a nemzeti hatóság különleges döntéshozatali jogkörrel rendelkezik, a nemzeti bíróságok jogosultak az aktusai jogszerűségének vizsgálatára. [30]

46. Egy OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására irányuló összetett eljárás első szakaszában rendelkeznek-e a nemzeti hatóságok önálló döntéshozatali jogkörrel? Ha így lenne, e belső (tagállami) határozat bírósági felülvizsgálata a nemzeti bíróságokra tartozna, függetlenül attól, hogy az eljárás második szakaszában a Bizottság elfogadja-e a módosítás bejegyzéséről szóló határozatot.

47. E kérdés megválaszolásához célszerű szemügyre venni a Bíróság OEM-ek bejegyzésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatát. [31] Amint azt az alábbiakban kifejtem, ez az ítélkezési gyakorlat véleményem szerint világossá teszi, hogy az adott tagállam hatóságai az eljárás nemzeti szakaszában különleges és önálló döntéshozatali jogkörrel rendelkeznek.

26 2018. június 27-i indítvány (C-219/17, EU:C:2018:502), 64–79. pont.

27 2007. december 18-i Svédország kontra Bizottság ítélet, (C-64/05 P, EU:C:2007:802), 93. és 94. pont, valamint Berlusconi és Fininvest ítélet 43. pont.

28 Berlusconi és Fininvest ítélet 44. pont. Lásd analógia útján: 1987. október 22-i Foto Frost ítélet 17. pont (314/85, EU:C:1987:452).

29 2018. június 27-i indítvány (C-219/17, EU:C:2018:502), 60–63. pont.

30 Az Iccrea Banca ügyre vonatkozó, 2019. július 9-i indítványomban (C-414/18, EU:C:2019:574) figyelembe vettem, hogy az Egységes Szanálási Alaphoz (ESZA) való rendes hozzájárulások kiszámítására szintén összetett közigazgatási eljárásban kerül sor, amelyben részt vesznek a nemzeti szanálási hatóságok, amelyben azonban a végső döntést az Egységes Szanálási Testület (ESZT) hozza meg. Ezért úgy értelmeztem, hogy a határozat bírósági felülvizsgálata kizárólag a Bíróságra tartozik, és nem a nemzeti bíróságokra.

31 2001. december 6-i Carl Kühne és társai ítélet (C-269/99, a továbbiakban: Carl Kühne és társai ítélet, EU:C:2001:659); 2009. július 2-i Bavaria és Bavaria Italia ítélet (C-343/07, a továbbiakban: Bavaria és Bavaria Italia ítélet, EU:C:2009:415). Szintén releváns a Törvényszék 2018. április 23-i CRM kontra Bizottság ítélete (T-43/15, nem tették közzé, EU:T:2018:208), amelyre később hivatkozom.

48. A Bíróság szerint egy OEM bejegyzésére irányuló rendes eljárásban:

– „Hatáskörmegosztás van az érintett tagállam és a Bizottság között. Mind a rendes, mind az egyszerűsített eljárás során a bejegyzésre csak akkor kerülhet sor, ha az érintett tagállam ez iránti kérelmet nyújtott be, és továbbította a termékleírást, valamint a bejegyzéshez szükséges információkat.” [32]

– „A tagállam ellenőrzi a rendes eljárás keretében benyújtott bejelentés megalapozottságát, és – amennyiben megállapítja, hogy a bejelentés megfelel a 2081/92 rendeletben foglalt követelményeknek –, azt továbbítja a Bizottsághoz. Egyébként, […] a Bizottság mindössze egyszerű formális vizsgálat keretében ellenőrzi, hogy az említett követelmények teljesülnek-e.” [33]

49. Ebből a Bíróság arra következtet, hogy „valamely megjelölés OEM-ként […] történő bejegyzéséről a Bizottság csak akkor hozhat határozatot, ha az érintett tagállam ez irányú kérelmet terjesztett elé, e kérelem pedig csak akkor nyújtható be, ha a tagállam ellenőrizte annak megalapozottságát. A hatáskörmegosztás e rendszere különösen azzal magyarázható, hogy a bejegyzés meghatározott feltételek teljesülésének vizsgálatát feltételezi, ami nagyrészt olyan, az érintett tagállamhoz kapcsolódó kérdések részletes ismeretét kívánja meg, amelyek ellenőrzésére leginkább e tagállam hatóságai képesek.” [34]

50. Úgy vélem, hogy ez a valamely OEM bejegyzésére irányuló eljárással kapcsolatos ítélkezési gyakorlat alkalmazható a termékleírás nem kisebb jelentőségű módosítására irányuló rendes eljárásra: mint már kifejtettem, az 1151/2012 rendelet 53. cikke (2) bekezdésének első albekezdése a rendelet 49–52. cikkeire utal, amelyek éppen a bejegyzés iránti eljárásról szólnak.

51. Úgy gondolom, hogy a hivatkozott ítélkezési gyakorlat az egyszerűsített eljárásra szintén alkalmazható, hiszen a 664/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 6. cikkének (2) bekezdése azt a rendes eljáráshoz (amely egyben az OEM bejegyzésénél is alkalmazandó eljárás) hasonlóan kezeli, noha mindkét szakaszából kihagyta a felszólalási eljárást.

52. Az idézett ítélkezési gyakorlat a jelenlegi szabályozás (az 1151/2012 rendelet 49–52. cikke) előzményét képező, a 2081/92 rendelet által az OEM bejegyzésére kialakított rendes eljárásra vonatkozik. Amint azt jeleztem, kitér e rendeletnek a – már hatályon kívül helyezett – 17. cikke szerinti eljárásra, amely egy egyszerűsített és átmeneti eljárás volt a már oltalom alatt álló vagy tagállamokban történő használat révén megszilárdult OEM-ek Európai Unióban történő bejegyzésére. [35]

53. Ezek az eljárások – az OEM bejegyzésének és a termékleírása módosításának jelenlegi eljárásához hasonló módon – szintén egy nemzeti és egy uniós szakaszból álltak. Következésképpen, ismételten rámutatok, hogy a Bíróság általam elemzett ítélkezési gyakorlata alkalmazható egy OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására.

32 Carl Kühne és társai ítélet 50. és 51. pont, valamint Bavaria és Bavaria Italia ítélet 64. pont. Ez utóbbi a nemzeti hatóságok és a Bizottság közötti hatáskörmegosztásra utalt a – már hatályon kívül helyezett – a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelöléseinek oltalmáról szóló, 1992. július 14-i 2081/92/EGK tanácsi rendelet (HL 1992. L 208., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 4. o.) 17. cikke szerinti összetett eljárásban, amely egy egyszerűsített és átmeneti eljárás volt a már oltalom alatt álló vagy a tagállamokban történő használat révén megszilárdult OEM-ek Európai Unióban történő bejegyzésére.

33 Carl Kühne és társai ítélet 52. pont; Bavaria és Bavaria Italia ítélet 65. pont.

34 Carl Kühne és társai ítélet 53. pont; Bavaria és Bavaria Italia ítélet 66. pont.

35 Lásd a 32. lábjegyzetet.

54. Ezen ítélkezési gyakorlat alapján a nemzeti hatóság irányítja a kisebb jelentőségű módosításra irányuló eljárást, amit többek között [36] az alábbi indokok alapoznak meg:

– A termelői csoportosulásoknak az eljárást kötelezően annak a tagállamnak az illetékes hatósága előtt kell kezdeményezniük, amelynek területére az OEM vonatkozik. E csoportosulások a kérelmüket nem nyújthatják be közvetlenül a Bizottsághoz.

– A nemzeti hatóságoknak kell megvizsgálniuk, hogy a kérelem teljesíti-e az 1151/2012 rendelet alapvető követelményeit, hiszen ők vannak a leginkább birtokában azoknak a részletes ismereteknek, amelyek e kisebb jelentőségű módosítások sajátosságainak ellenőrzéséhez szükségesek.

– A nemzeti hatóság rendelkezik hatáskörrel a kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem elfogadására vagy elutasítására az eljárás nemzeti szakaszában. Az ő kezében van tehát a döntés, hogy az eljárás további szakaszát a kérelem Bizottság részére történő továbbításával megnyitja, vagy sem. A nemzeti hatóság kedvező határozatának hiányában a Bizottság nem járhat el.

– A Bizottság meggyőződik róla, hogy a kisebb jelentőségű módosítás iránti kérelem megfelel-e az 1151/2012 rendeletnek, a 664/2014/EK felhatalmazáson alapuló rendeletnek és a 668/2014/EK végrehajtási rendeletnek, azaz tartalmazza-e az előírt követelményeket és nem szenved-e nyilvánvaló hibában. [37]

– A nemzeti hatóság a Bizottsághoz benyújtott kérelmet annak bejegyzéséig visszavonhatja.

55. Ezekből a jogosultságokból látható, hogy a nemzeti hatóságok széleskörű önálló döntéshozatali jogkörrel rendelkeznek az OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására irányuló összetett eljárásban. [38] Olyan jogkörrel, amely csak a nemzeti bíróságok felügyelete alá tartozik, miközben az eljárás uniós szakaszában a Bíróság rendelkezik hatáskörrel a Bizottság döntéseinek felülvizsgálatára. [39]

56. Az 1151/2012 rendelet 49. cikkének (4) bekezdése, amelyre az előzőekben hivatkoztam, alátámasztja ezt az állítást. [40] Valójában a közösségi jogalkotó a saját, alapvető szabályával konkrétan elismerte, hogy a tagállami hatóságoknak a termékleírás módosításával kapcsolatos kedvező határozatával szemben minden olyan természetes vagy jogi személynek, akinek ahhoz jogos érdeke fűződik, jogorvoslati lehetőséggel kell rendelkeznie.

36 A tagállamok nemzeti jogukban az OEM-ek számára biztosíthatnak egy átmeneti jellegű nemzeti oltalmat, amely a saját területükre korlátozódik, és a bejegyzés iránti eljárás nemzeti szakaszának végétől addig tart, amíg a Bizottság a kérelmet elbírálja. Bár az 1151/2012/EU rendelet 9. cikke ezt a lehetőséget kizárólag az OEM bejegyzése tekintetében biztosítja, a termékleírás módosításának vonatkozásában nem, a nemzeti hatóságok ezen utóbbi összetett eljárások nemzeti szakasza feletti irányítási jogát is tükrözi.

37 Carl Kühne és társai ítélet 54. pont; Bavaria és Bavaria Italia ítélet 67. pont.

38 A borágazati OEM-ek termékleírásainak módosítására irányuló, – későbbi rendelkezések által szabályozott – eljárásban a nemzeti hatóságok hatásköre szinte kizárólagos, kivéve a Hivatalos Lapban történő közzétételt, amelyről a Bizottság gondoskodik. Ebben a nemzeti hatóságok hatáskörének megerősítésére irányuló tendencia rajzolódik ki, valószínűleg azon adminisztratív nehézségek miatt, amelyeket a Bizottságnak az eljárás uniós szakaszában kell kezelnie.
A borágazati OEM-ek termékleírásainak módosítására irányuló eljárás alapvető szabályait a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítések: HL 2014. L 189., 261. o.; HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2016. L 130., 9. o.; HL 2017. L 262., 16. o.) 105. cikke, valamint az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a borágazati eredetmegjelölésekre, földrajzi jelzésekre és hagyományos kifejezésekre vonatkozó oltalom iránti kérelmek, a kifogásolási eljárás, a használatra vonatkozó korlátozások, a termékleírások módosítása, az oltalom törlése, valamint a címkézés és a kiszerelés tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2018. október 17-i (EU) 2019/33 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2019. L 9., 2. o.) 14–18. cikkei tartalmazzák.

39 Bavaria és Bavaria Italia ítélet, 70. és 71. pont.

40 A jelen indítvány 28. pontja.

57. Bizonyos, hogy ez a jogorvoslat – amelyre vonatkozóan a kérelmet értelemszerűen a nemzeti bíróságokhoz kell benyújtani – az OEM termékleírásának nem kisebb jelentőségű módosításáról szóló döntések tekintetében kifejezetten rögzítésre került. Ugyanakkor, figyelemmel arra, hogy milyen közel áll egymáshoz az e módosításokra, illetve a kisebb jelentőségű módosításokra irányuló eljárás, úgy gondolom, hogy a jogorvoslati jog ez utóbbiakra is alkalmazandó.

58. A nemzeti hatóságoknak ezekről a kisebb jelentőségű módosításokról szóló határozatai az uniós bíróság kizárólagos hatáskörén kívül esnek, mivel olyan önálló aktusok, amelyek nélkül a Bizottság utóbb nem hozhatná meg a módosításokat érintő döntését. Tárgyi szempontból, és figyelemmel arra, hogy a Bizottság nagyon korlátozott mérlegelési jogkörrel bír e tekintetben, valójában a nemzeti hatóságok határozatai azok, amelyek valóban számba veszik mindazokat az elemeket, amelyek a termékleírásokat érintő e változások jóváhagyását megalapozzák.

59. A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a nemzeti bíróságok azok, amelyeknek a nemzeti jogi aktust érintő esetleges szabálytalanságokat el kell bírálniuk, adott esetben a Bíróság előtt előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezve, a felülvizsgálat ugyanolyan feltételei mellett, mint amelyek az ugyanezen nemzeti hatóság által hozott bármely végleges aktusra irányadók, amely harmadik személyeket sérthet, továbbá a hatékony bírói jogvédelem elve alapján kötelesek elfogadhatónak tekinteni az e célból benyújtott keresetet még akkor is, ha a belső eljárásjogi szabályok ezt hasonló esetben nem írják elő.[41]

C. E megfontolások hatása az alapügyben

60. A felek a Conseil d'État (államtanács) előtt állnak jogvitában egymással a „Comté" sajtra vonatkozó OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítása miatt. Nem vitatott, hogy a megtámadott (5.1.18. sz.) új kikötés, amely bevezeti a fejőrobotok tilalmát, kisebb jelentőségű.

61. Összefoglalva, a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy a hivatkozott rendeletek, valamint a Charta 47. cikke alátámasztja-e az eddigi ítélkezési gyakorlatát (amelynek értelmében mellőzte a határozathozatalt a folyamatban lévő eljárásokban, amint a Bizottság jóváhagyta a módosítást), vagy azt meg kell változtatnia.

62. Az eddig kifejtett, a Bíróságnak az OEM bejegyzésével és az erre vonatkozó szabályozással (különös figyelemmel az 1151/2012 rendelet 49. cikkének (4) bekezdésére) kapcsolatos ítélkezési gyakorlatán alapuló megfontolásokra figyelemmel a második álláspont elfogadására hajlok.

63. Úgy vélem, hogy ha egy OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítása esetében mellőzik a döntést az arra jogosultak által benyújtott valamely jogorvoslati kérelem tekintetében, az összeegyeztethetetlen az 1151/2012 rendelet által az érintetteknek biztosított joggal, valamint a Bíróságnak az OEM bejegyzése iránti összetett eljárással kapcsolatos ítélkezési gyakorlatával. Ennek megfelelően pedig sértené a Charta 47. cikkét.

64. Valójában ezzel megválaszolásra került az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés, mivel a kérdést előterjesztő bíróság abban arra kereste a választ, hogy köteles-e döntést hozni a folyamatban lévő eljárásban, vagy sem, és nem arra, hogy az ítélete milyen következményekkel járhat a Bizottság által már elfogadott határozatokra nézve. Én azonban e következményekre is kitérek.

65. Véleményem szerint annak a nemzeti jogi aktusnak a hatályon kívül helyezése, amellyel a kisebb jelentőségű módosítás a Bizottság részére való továbbítása érdekében jóváhagyásra került, láncreakciót elindítva magát a Bizottság határozatát fosztaná meg a jogalapjától.

41 Ebben az értelemben: 1992. december 3-i Oleificio Borelli kontra Bizottság ítélet C-97/91, EU:C:1992:491, 9–13. pont; Carl Kühne és társai ítélet, 58. pont; Bavaria és Bavaria Italia ítélet 57. pont; Berlusconi és Fininvest ítélet, 45. és 46. pont.

66. E nem kívánt következmény elkerülése érdekében célszerű lenne, ha a Bizottság az előtte folyamatban lévő eljárást felfüggesztené, amennyiben a nemzeti bíróságok előtt a termékleírás kisebb jelentőségű módosítását jóváhagyó nemzeti közigazgatási határozattal szemben jogorvoslati eljárás van folyamatban.[42] Ez biztosítja leginkább egyfelől a kérelmezők jogvédelemhez való jogának tiszteletben tartását, másfelől a jogbiztonságot, megelőzve azt, hogy a Bizottság határozatai *a posteriori* jogalap nélkül maradjanak.[43]

67. A bírói jogvédelem hatékony érvényesülésének biztosítására vonatkozó kötelezettségnek mindazok tekintetében, akik uniós jogi rendelkezés felhatalmazása alapján jogorvoslati kérelmet nyújtottak be a nemzeti bíróságokhoz, valamint, feltehetően, a tisztességes eljárás alapelvének[44] is arra kell vezetnie a Bizottságot, hogy a kérelmek értékelésekor figyelembe vegye azt a körülményt, hogy a tagállami bíróságok előtt a nemzeti határozattal szemben van-e eljárás folyamatban.[45]

68. Ugyanezt a gondolatmenetet követve, a nemzeti hatóságok nem továbbíthatják az OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására irányuló kérelmet a Bizottság részére, ha a módosítás jóváhagyásával szemben eljárás van folyamatban a nemzeti bíróságok előtt, vagy még inkább, ha egy nemzeti bíróság annak hatályon kívül helyezéséről hozott ítéletet, még akkor sem, ha az nem jogerős.

69. Összegezve, a Bizottságnak tartózkodnia kell az OEM termékleírásának kisebb jelentőségű módosítására irányuló kérelem elbírálásától, amennyiben az azt jóváhagyó nemzeti határozattal szemben folyamatban lévő eljárásról, vagy azt teljesen vagy részlegesen érvénytelenné nyilvánító ítéletről van tudomása. Ellenkező esetben ennek a nemzeti határozatnak – az előttük folyamatban lévő eljárásokban továbbra is dönteni köteles – tagállami bíróságok jogerős ítéletével történő esetleges hatályon kívül helyezése azt eredményezné, hogy a bizottsági határozat érvényét veszti.

IV. Végkövetkeztetés

70. A fent kifejtettek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a Conseil d'État (államtanács, Franciaország) által előterjesztett kérdésre a következőképpen válaszoljon:

„A mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 49. cikkének (4) bekezdése és 53. cikkének (2) bekezdése, valamint az 1151/2012 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések, az oltalom alatt álló földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek uniós szimbólumainak létrehozása tekintetében, valamint a származásra vonatkozó bizonyos szabályok, bizonyos eljárási szabályok és bizonyos kiegészítő átmeneti szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2013. december 18-i 664/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 6. cikke, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkével összefüggésben akként értelmezendő, hogy a nemzeti bíróságok nem dönthetnek az előttük valamely oltalom alatt álló eredetmegjelölés

42 Ilyen kivételes esetben megfelelő intézkedéseket kellene hozni a döntéshozatali határidő meghosszabbítására annak érdekében, hogy ne kerülhessen sor a kérelem hallgatólagos elfogadására.

43 A Törvényszék 2018. április 23-i CRM kontra Bizottság ítéletében (T-43/15, nem tették közzé, EU:T:2018:208) úgy foglalt állást, hogy a Bizottság nem jegyezheti be a Piadina Romagnola oltalom alatt álló földrajzi jelzést (OFJ), amennyiben az olasz hatóság jóváhagyta, és hat nappal azután továbbította a Bizottság részére a kérelmet, hogy egy elsőfokú nemzeti bíróság ítéletében részlegesen hatályon kívül helyezte a termékleírást. A Bizottság jóváhagyta ezt az OFJ-t, és közzétette határozatát a Hivatalos Lapban anélkül, hogy bevárta volna az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezéséről szóló ítéletével szemben a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) előtt benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálását.

44 A Charta 41. cikke. Erre hivatkozott a Törvényszék a 2018. április 23-i CRM kontra Bizottság ítéletének (T-43/15, nem tették közzé, EU:T:2018:208) 67–83. pontjában.

45 A Bizottságnak ezt az értékelést az eljárás uniós szakaszában az 1151/2012/EU rendelet 50. cikkének (1) bekezdése értelmében számára biztosított vizsgálati jogkör keretei között kell elvégeznie.

termékleírásának kisebb jelentőségű módosításáról szóló nemzeti közigazgatási határozattal szemben folyamatban lévő eljárásokban a határozathozatal azzal az indokkal való mellőzéséről, hogy a Bizottság – noha az említett eljárások folyamatban voltak – e kérelemnek helyt adott, és azt az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétette.”